

SOINISTEN PUUMERKKI

SOINISTEN SUKUSEURAN LEHTI NRO 1

27.7.2002

SINCE 1541 ON
THE ISLE OF
SOISALO

SUKUKOKOUS LEPPÄVIRRALLA LAUANTAINA 27. 7. 2002

OHJELMA:

*11.00: Urkukonsertti Leppävirran kirkossa
Diplomiurkuri Jukka Kuha*

11.45: Kokoontuminen runoilija Olli Kymäläisen patsaalla, Leppävirran kirkon vieressä. Esittely Martti Koponen

12.15: Lounas hotelli Vesi-Leppiksessä Leppävirralla

13.15: Sukukokous hotelli Vesi-Leppiksen auditoriossa

15.15 : Täytekakkukahvit

- siirtyminen Mustinmäen maisemakylän kautta Soinilansalmelle

klo 17.00: Sauna Soinilansalmella Salmitalossa

*klo 19.00: Soinilansalmen kylän ja kyläkirjan esittely sekä rantakala Salmitalossa,
Nokipannukahvit, haitarinsoittoa ja yhteislaulua*

TERVETULO A LEPPÄVIRRALLE

Soinisten Puumerkin ensimmäisen numeron ilmestyminen avaa kanavan, joka mahdollistaa suvun tietojen julkaisemisen. Toivottavasti se näin auttaa suvun jäseniä juurien etsimisessä ja oman identiteetin hakemisessa ja vahvistamisessa. Suvun internet-sivujen aikaan saaminen auttaa samoja päämääriä.

Sukuseuran arkiston järjestäminen ja kokoaminen on myös käynnissä. Arkistoon on tarkoitus tallentaa sukua koskevaa tietoa, joka on sitten suvun jäsenten käytössä.

Sukukokous 2002 pidetään sovitulla tavalla Leppävirralla. Leppävirta on yli 360 vuotta vanha pitäjä. Koko tuon ajan on siellä asunut ja vaikuttanut Soinisten suvun jäseniä.

Historiallisen ajan ensimmäisen Soinisen, Klemetti Soinisen, kotipaikka sijaitsi 1540-luvulla nykyisen Leppävirran Kurjalanrannan ja Soinilansalmen kylien rajalla Suvasveden länsirannalla Kuivaniemellä. Osa Klemetti Soinisen jälkeläisistä muutti pian Vehmersalmen puolelle Puutosmäkeen.

Leppävirralla Soinisten sukua on sittemmin asunut lisäksi ainakin Niinimäen, Mustinmäen, Saamaisten, Konnuslahden, Tuppurimäen, Unnukansalon, Leppävirran, Osmajärven ja Kotalahden kylissä. Lähiseudulla Soinisia on asunut Varkauden kaupungissa ja Jäppilän kunnassa.

Julkaistua tietoa löytyy lähinnä varhain opintielle lähteneestä sukuhaarasta (Johnsson, Soisalon-Soininen). Talonpoikaisen suvun varhaisia saavutuksia on ainakin Olli Kymäläisen runous.

Sukukokouksen yhteydessä on toivottavasti monella suvun jäsenellä mahdollisuus keskustella sukujuurista ja sukuseuran toiminnan kehittämisestä.

Pentti Soininen, sukuseuran esimies

SOINISTEN SUKUSEURAN HALLINTO 2000 – 2002:

Sukuseuran esimies: Pentti Soininen
Osoite: Vuorelankatu 16 B 7, 70300 Kuopio
Puhelin: 040-5898885

Esimiehen varamies: Matti Soininen
Osoite: Kumpulantie 90, 71330 Räsälä
Puhelin: 017-3863141

Sukuseuran sihteeri: Timo Soininen
Osoite: Metsokatu 1 C 21, 87500 Kajaani
Puhelin: 044-7100263

Rahastonhoitaja: Sylvi Tiihonen
Osoite: Kalliokatu 20, 70600 Kuopio
Puhelin: 040-5304338

Tilintarkastajat: Hannu Soininen ja Matti Soininen, varalla Annikki Kajan ja Ari Soininen

Vuoden 2002 sukukokousta valmisteleva toimikunta:

Viljo Soininen, Tenho Soininen, Martti Koponen, Jukka-Pekka Soininen ja Arvo Soininen.

Sukuseuran liittymis- ja jäsenmaksu:

Liittymismaksu: 50 mk/perhe

Jäsenmaksu: 10 mk/perhe/vuosi

SUKUSEURAN ARKISTO:

Kokouspöytäkirjojen lisäksi sukuseuran arkistosta löytyvät kopioina seuraavat asiakirjat:

Lennart Hohentals Memoraer 1908

Suomen Sukututkimusseuran vuosikirja 1925:

Gunnar Johnsson: Savon Johnsson suku

Suomen Sukututkimusseuran aikauskirja Genos

nro 4 1969: Ilse Johnsson: Savon Soininen –

Johnsson suvun alkupolvet

Ari Kankkunen, puh: 017-5564315:

Suku – Soininen – Leppävirran sukuhaara

Alkaen Matti Soinisesta, s. 1697,

Valkeamäen Kaisa Soinisen, s. 1778, jälkipolvet,

Onni Soinisen., s. 1906 jälkipolvet,

Leena Soinisen, s. 1827 jälkipolvet,

Jyri Paulaharju: Soinisia ja Carlsonia, 1989

Inkeri Puustinen, 28.10.1989: Soinisten sukua Vehmersalmella

Kustaa (Gustav) Soinisen esivanhempia alkaen

Klemetti Soinisesta vuodelta 1546, saatu Sylvi

Tiihoselta

J.E. Hyötyniemi: Aaro Soinisen sukuuettelo alkaen

Tuomas (Thomas) Soinisesta, s. 1726

Otteita Jääsken kihlakunnan historiasta ja kartoista

Soinisten Puumerkki, sukuseuran lehti nro 1,

27.7.2002.

Veli Nykänen: puh: 017-3812109

Nilsiä – Juankosken Soinisten sukupuu

SOINISTEN SUKUSEURAN INTERNET-SIVUT

Sukuseuran internet-sivut löytyvät osoitteesta:

<http://www.genealogia.fi/sukusoininen>

Sukuseuran Web-masterina toimii:

Kaisa Soininen, sähköposti:

kaisa.soininen@nice-business.fi

LEPPÄVIRRAN HISTORIASTA

1. Savolaisten kanssa kahinoivat 1540-luvulla milloin karjalaiset, milloin taas venäläiset tsaarin alaiset sotavoimat.

Savolaisten tekemien vastaiskujen jälkeen kahakat kehittyivät vuosina 1547 - 1548 suoranaiseksi rajasodaksi. Rajantakaiset osuivat kesällä 1548 Saamaisten neljänneskuntaan, jossa Kurjalanmäessä tapettiin 22 henkeä ja poltettiin viisi taloa. Tihutyön päätteeksi vainolaiset nimesivät kylän Kurjalanrannaksi.

2. Vuosina 1577 - 1579 tehtiin Suomen puolelta raita hävitysretkiä Karjalaan. Niitä seurasi karjalaisten ja venäläisten entistä laajempi kostoretki vuonna 1579. Leppävirralla hävitys kohdistui Soisaloon puoleisiin taloihin. Kurjalassa Olli Tirronen, Mikko Hirvonen ja Olli Nuukanen menettivät talonsa, Leppämässä Jussi Takkunen, Soinilansalmella Klemetti Soininen, Saamaisissa Paavali Hyttinen ja Huovilansalmella Antti Turunen. Ihmishenkien menetyksistä ei ole säilynyt tietoja.

Vuonna 1575 Leppävirralla oli 120 taloutta ja 900 asukasta.

3. Soinilansalmelaisen Olli Soinisen ”häätä ja vaiva” oli vuonna 1769 pakottanut lähtemään lasarettiin Turkuun. Perille päästyään oli Olli saanut ”odottamattoman kovan vastauksen”, että lasaretissa oli jo kylliksi kulkijoita, eikä enää ollut tilaa tulokkaille. Pitäjän miesten tietämän mukaan Soininen oli ”ensimmäinen koko tästä maasta”, joka ilmoittautui Turun lasarettiin. Vaivansa ajamana Soininen matkasi nyt meren yli Tukholmaan, mutta siellä häntä odotti sama kohtalo kuin Turussakin. Palattuaan Suomen puolelle hän matkusti Pohjanmaalle Ouluun ja tapasi siellä ”ihmisystävän, nimittäin kaupungin apteekkarin”, joka aivan ilmaiseksi paransi hänet vaivasta.

Kertomus Olli Soinisen kokemuksista oli siinä määrin vaikuttava, että pitäjän kokous teki päätöksen: ”kun kulkutauti seuraavan kerran koettelee pitäjää, lasarettirahoja ei enää lähetetä

lasaretille, vaan niillä ostetaan lääkkeitä köyhille. Niinä vuosina, jolloin pahoja tauteja ei esiinny, rahat kyllä voidaan toimittaa entiseen tapaan lasaretille.”

4. **Olli Kymäläinen** s. 23.5.1790 oli 1800-luvun talonpoikaisista runoilijoistamme koko valtakunnan mitassa merkittävä ellei merkittävin. Hänen äitinsä leppävirtalainen **Maria Ollintytär Soininen**, jonka suku oli asunut vuosisadat Kurjalanrannan ja Soinilansalmen seuduilla. Olli Kymäläinen asui Leppävirralla ja Heinävedellä. Kymäläisen sanarunsaus, kielikuvien tuoreus ja elävyys olivat ilmeisen suuret. Kymäläinen kuvaa elämän raskautta nykyaikaankin soveltuvoin sanoin runossaan

Valitus - Runo

Suomessa ei elä runoilla,
Ei tule leipä laulamalla,
Työstö on Suomessa surua,
Leivän saaliista Savossa.

Kymäläisen patsas on Leppävirran kirkkopuistossa.

5. 1860-luvulla kolme miestä kävi talosta taloon taikakeinoin hallan panemia halmeita terveeksi tekemässä, Näitä olivat **Juho Soininen** Kurjalasta, ”Hivelö” Tuomainen Saamaisista ja Arvi Kähkönen Kuhamäestä.

Pappien ja maaherran toimenpiteistä huolimatta taikausko edelleen rehotti Savossa ja Karjalassa.

6. Vuonna 1812 sisäänkirjottautui Kuopion triviaalikouluun Johan Johnsson, talonpoika Juho Soinisen poika Leppävirralla, otti todistuksen neljän vuoden opiskelun jälkeen lähteäkseen Turkuun opiskelemaan merenkulkua. Hän päätyi kuitenkin pappisuralle ja toimi Leppävirralla apupappina vuosina 1821 - 1824.

Johan Johnssonin jälkeläiseen tutustumme tässä jäljempänä lehdessä olevassa SUOMEN KANSAN ROUTAVUOSIA käsittelevässä jutussa.

*Lähde: Olavi Hovi: Leppävirran historia, I osa
Koonnut: Pentti Soininen*

SUOMEN KANSAN ROUTAVUODET

AATELISIA JA ATTENTAATTEJA - PROKURAATTORI ELIEL SOISALON-SOINISEN MURHA

Helmikuun 6. päivänä 1905 klo 11:n aikaan aamupäivällä saapui prokuraattori Eliel Johnssonin kotiin Bulevardi 12:een venäläiseen jalkaväenluutnantin univormuun pukeutunut nuori mies, joka tiedusteli venäjäksi eteisessä olevalta lakeijalta - joka oli salapoliisi - voisiko hän saada tavata prokuraattoria. Hän antoi samalla ranskankielisen käyntikortin, johon oli kirjoitettu ”*Alexander de Gabb, Lieutenant de la Garde, St. Petersburg*” (Alexander de Gabb, Kaartin luutnantti, Pietari). Vartija vei käyntikortin prokuraattorille, joka käski päästää vieraan vastaanottohuoneeseen, jonne vieras jäi odottamaan.

Hetken kuluttua kuului viereisestä huoneesta reippaita askelia, jotka lähenivät. Kun prokuraattori Johnsson pääsi vastaanottohuoneensa ovelle, vieras veti taskustaan esiin browning -merkkisen pistoolin ja ampui lippaan tyhjäksi - 7 laukausta - prokuraattoria kohti. Niistä sattui kolme luotia: kaksi rintaan rintalastan vasemmalle puolelle ja kolmas vatsaan. Prokuraattori pääsi omin voimin vastaanotto - huoneesta saliin, mutta kaatui heti kynnyksen yli astuttuaan vastaan rientäneen puolisonsa syyliin ja kuoli siihen ehtimättä sanoa sanaakaan.

KIIVASTA LAUKAUSTEN VAIHTOA

Kuultuaan laukaukset, jotka ammuttiin silmänräpäyksessä, salapoliisi hyökkäsi eteisestä prokuraattorin vastaanottohuoneeseen. Ampuja tuli häntä vastaan niin, että poliisi jäi auki syöstyn oven taakse. Sillä aikaa murhaaja sai pantua aseeseensa uuden lippaan, jossa oli 7 luotia. Eteisen vastakkaiselta olevasta

huoneestaan syöksyi esiin prokuraattorin 17-vuotias poika revolveri kädessään ja alkoi huoneensa ovelta ampua eteiseen pakenevaa murhaajaa.

”Nyt syntyi tuima taistelu. Laukaus seurasi laukausta. Poliisi ampui, poika ampui ja murhamies ampui. Kaikki tyhjensivät revolverinsa.” kirjoitti Helsingin Sanomat 8.2.1905.

Poika haavoittui saaden luodin vasempaan pohkeeseensa. Mutta myös murhaajaan osui luoteja: yksi sattui oikeaan pohkeeseen ja rikkoi luun, toinen lävisti sivusta päin saman pohkeen ja kolmas haavoitti vasemman käden nimetöntä ja pikkusormea. Samalla hänen aseensa putosi lattialle. Murhaaja yritti nyt vetää miekkansa tupesta, mutta salapoliisi oli jo hänen kimpussa ja heitti hänet lattialle sekä riisti häneltä aseet. Tämän jälkeen etsivä soitti etsivään osastoon.

MURHAAJAN HENKILÖLLISYYS PALJASTUU

Murhaaja vietiin kirurgiseen sairaalaan, jossa hänen haavansa tutkittiin ja havaittiin vaarattomiksi. Hän oli kuitenkin tajuttomana jonkin aikaa. Tajuihin tullessaan hän kieltäytyi antamasta mitään tietoja itsestään. Kuitenkin saatiin jo samana päivänä selville, että murhaaja oli ent. ylioppilas, suomalainen Lennart Hohental. Hän oli jo pitkän aikaa puuhaillut terroristisissa yrityksissä, ollut m.m. suunnittelemassa attentaatin Bobrikovia vastaan.

Lennart Hohental

- Puoliso: Anna Holopainen (*25.12.1773, +21.2.1857)

=====
Poika: Johan Johnsson (aikaisemmin Soininen) (*7.7.1797 Leppävirralla, +20.12.1831 Lapinlahdella)

mm. vihitty papiksi 6.6.1821, toiminut kirkkoherran apulaisena Leppävirralla, kappalaisen apulaisena Tuusniemellä, Ilomantsin sijaiskirkkoherran apulaisena ja Iisalmen toisena kappalaisena.

=====
Poika: Johan Viktor (Janne) Johnsson (*14.6.1832, +18.9.1884)

mm. ylioppilas Kuopion lukiosta, vihitty papiksi, kappalaisen apulainen Pielisjärvellä, Pielisjärven sijaiskappalainen, Kuhmonniemen pitäjänapulainen, Kuhmonniemen kirkkoherra, Teologian lehtori Kuopion lukiossa, Kuopion Suomalaisen lyseon rehtori, Tuomiokapituulin asessori Kuopion hiippakunnassa, Tuomiokapituulin asessori Porvoon hiippakunnassa, Pappissäädyn edustaja valtiopäivillä, Puhemiehistön varajäsen valtiopäivillä, Uuden raamatun suomennoksen laatijakomitean jäsen, Katkismusehdotuskomitean jäsen, Alkeisopistouudistuskomitean jäsen, Savon radan komitean puheenjohtaja, Kuopion kaupungin valtuusmies ja ensimmäisen valtuuston puheenjohtaja.

Poika Johan Märten Eliel Johnsson, aateloituna *Soisalon-Soininen* (*26.5.1856, +6.11.1905)

mm. ylioppilas Kuopion Lyseosta, oikeustutkinto, Viipurin hovioikeuden auskultantti, Varatuomari, Viipurin läänin maanjako-oikeuden sihteeri, Viipurin tarkampujapataljoonan auditööri, Esittelijäsihteeri senaatin talousosaston yleisessä kansliassa, Äyräpään tuomiokunnan tuomari, Valtioneuvos, Senaatin oikeusosaston senaattori, Senaatin prokuraattori, Mikkelin kaupungin vt. pormestari, Valtuutettu komissioonissa, joka 1896 - 1897 kävi Venäjän ja Norjan välisen rajan.

Korotettu aatelisäätöön 10.4.1904 nimellä *Soisalon-Soininen*. Lapset sisään kirjoitettiin Suomen Ritarihuoneeseen numerolla 282 aatelissukujen joukossa 14.11.1905.

KUUKA OLI PROKURAATTORI ELIEL JOHNSSON TAI ELIEL SOISALON-SOININEN ? MITÄ OVAT SAVON JOHNSSONIT ?

Savon Johnsson-suku on kotoisin Leppävirran pitäjältä, jossa sen esi-isiä Soininen-nimisinä tunnetaan 1600-luvun lopulta alkaen. Savon Johnsson-suvun kantaisä Johan Soinin, jossa muodossa hänen nimensä 1813 Kuopion triviaalikouluun tullessaan kirjoitetaan, saa pian (1813 - 14) - arvattavasti isänsä leppävirralaisen tilallisen Juho Soinisen (*1770, +1831) ristimänimen mukaan muodostetun - sukunimen Johnsson, ja kun hänen nimensä 1816 kirjoitetaan Turun akatemian matrikkeliin, maahan se muodossa Johannes Joltnsson. Myöhemmin esiintyy nimi kuitenkin muodossa Johan Johnsson.

Sukupuu lyhyesti:

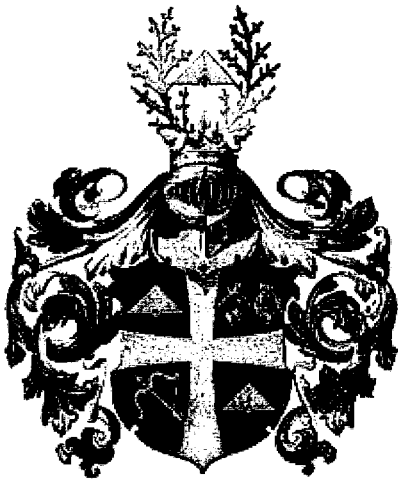
1. Heikki Soininen (*1694, +12.5.1763) talollinen Leppävirran Mustinmäellä
- Puoliso: Kirsti Vilpoitar (Vilppoinen) (*1698, +12.6.1765)

=====
2. Poika Juho Soininen, (*29.9.1770, +7.11.1831) talollinen Leppävirran Kurjalanrannan talossa nro 6 sittemmin vuokraajana Leppävirran Mustinmäen talossa nro 4

Prokuraattori E. Soisalon-Soininen

Johan Märten Eliel Soisalon-Soininen oli viimeinen aateloitu suomalainen.

Soisalon-Soinisen aatelisvaakuna

MIKSI MURHA TEHTIIN ?

HOVIOIKEUDEN ASESSORI P.E.
SVINHUVUD PUOLUSTUSASIANAJAJANA

Svinhuvud näki Hohentalin teossa ensisijassa vastalauseen sitä hallitussuuntaa vastaan, mitä maassa oli noudatettu vuodesta 1899 lähtien.

Tätä käsitystä hän toi voimakkaasti esille laajassa puolustuslausunnossaan. Siinä hän kuvasi niitä oikeuden loukkauksia, joita oli tapahtunut siitä saakka, kun Bobrikov tuli Suomen kenraalikuvernööriksi. ”Silloin on myöskin ymmärrettävissä, että yksityisten teot, jotka ovat kohdistuneet turmiota tuottavaa järjestelmää vastaan, on käytetty kansan oikeuden puolustamiseksi, sen elämän ehtojen suojelemiseksi” lausui Svinhuvud puolustuspuheensa lopuksi.

ELINKAUTINEN KURITUSHUONEESSA

Helsingin raastuvanoikeus tuomitsi Hohentalin murhasta elinkautiseen kuritushuoneeseen sekä kansalaisluottamuksen menettämiseen.

ENKELI PELASTI MURHAAJAN KALTERIEN TAKAA

Lennart Hohental istui nyt visusti Katajanokan vankilassa ja odotti tuomionsa vahvistamista Turun hovioikeudessa. Kunnes kesäkuun kymmenentenä:

”Minut kohtasi se, jonka nimeä en ollut ennen tuntenut, mutta josta oli tuleva pelastava enkelini ja sieluni rakkain omaisuus” Hohental kirjoitti vuonna 1908 Tukholmassa julkaistuissa muistelmissaan.

Hän oli saanut vankilaan naisvieraan.

Tuntematon vieras oli Alexandra Zetterberg, joka piti Hohentaalia sankarina ja halusi tavata tämän.

”Sanoja meidän ei tarvinnut vaihtaa, silmämme puhuivat sydämiemme kieltä ja vapauden merkiksi hän poistuessaan painoi värähtelevän suudelman otsalleni.” - kirjoitti Hohental muistelmissaan.

Kaksi viikkoa myöhemmin Alexandra palasi ja nyt hänellä oli tuomisia. Vieras veti hihansa huomaamattomasti ylöspäin. Kalvosimeen oli kirjoitettu tiedot pakosuunnitelmasta

Lokakuun 10. ja 11. päivän välisenä yönä satoi rankasti. Sellinsä ikkunasta Hohental näki yhden katuvaloista sammuvan muurin ulkopuolella. Se oli merkki. Hohental sahasi kolme senttiä paksun rautakalterin poikki vankilaan salakuljetetulla viilalla, laskeutui pihalle köydellä, juoksi pihan poikki sukkasillaan ja kiipesi muurin yli köysitikkailla, jonka toverit heittävät muurin yli. Katajanokan rannassa odotti vene, jolla soudettiin Pohjoisrantaan. Sieltä jatkettiin hevospeleillä Kirkkonummelle. Kirkkonummelta Hohental veneili Ruotsiin.

Ruotsissa Hohental sai väärennetyn passin ja muuttui sen avulla loppuiäkseen Erik Alfve´niksi. Alexandra seurasi sankariaan maanpakoon ja hänestä tuli rouva Alfve´n. He elivät onnellisina elämänsä loppuun saakka Lontoossa. Kotimaahansa Erik Alfve´n palasi vasta syksyllä 1951, jolloin Lennart Hohental haudattiin arvovaltaisten vieraiden läsnäollessa Helsingin Vanhalle hautausmaalle.

Lähteet:

Helsingin Sanomat 8.2.1905
Lennart Hohenthals memoarer, Aktiebolaget Ljus, Stockholm 1908
Suomen Sukututkimusseuran vuosikirja 1925: Gunnar Johnsson: Savon Johnsson suku, Helsinki 1925

Suomen kansan aikakirjat, osa IX, s. 267 - 282, Otava 1937

Helsingin Sanomat 5.2.1995, 6.2.1995 ja 7.2.1995: Teppo Sillantauksen kolmiosainen juttusarja: ”Lennart Hohentalin rikos, rangaistus ja rakkaus”

Edellä olevista lähteistä koonnut ja lainannut. Timo Soininen, sähköposti: timo.soininen@kajaani.fi

MITÄ OLIVAT SOINIT ?

Pohjoismaissa mm. Ruotsi-Suomessa aateliston (maallisen rälssin) keskuudessa syntyi arvoluokkia, jotka sijoittuivat ritarin ja tavallisen aatelismiehen välille: soinit (sven) ja asemiehet (väpnare). Soinit olivat kuninkaan tai suurmiehen seurueeseen kuuluvia aatelismiehiä, joille mm. myönnettiin oikeus saapua herrainpäiville tms. tilaisuuksiin omien ratsumiestensä kanssa, joiden määrä oli portaittain rajoitettu isännän aseman mukaan. Kun valtakunnan hallinto kiinteytyi, suurmiesten itsenäinen asema katosi ja vakinainen sota-väki muodostettiin, Ruotsi-Suomen vuoden 1626 ritarihuonejärjestyksessä nimitys siirtyi koskemaan aatelin koko ritaritason alapuolella olevaa osaa, säädyn 3. luokkaa (svenneklass). Asemies (myös sven a vapn, aseellinen soini) vastasi alkuaan ritarin aseenkantajaa, ritarinarvoa tavoittelemaan lähtenyttä nuorukaista.

Lähde: Otavan Suuri Ensyklopedia, osa 15, s. 5767

PITKÄ SOUTUMATKA ÄITSAARI – SOISALO

PALJASTAAKO NIMISTÖ- TUTKIMUS SOINISTEN SUVUN SALATUN LÄHTÖPAIKAN ?

Useissa sukuseuran arkistossa olevissa sukututkimuksissa mainitaan Soisalon saareen 1500-luvulla rantautuneiden Soinisten lähtöpaikaksi Jääsken pitäjän Äit- (Äet) saari. Koska vanhemmat kirkonkirjat ja muut asiakirjat ovat kadonneet ja Jääsken kunta jäänyt pääosin jatkosodan jälkeen tehdyssä rauhassa silloisen Neuvostoliiton puolelle, on suvun piirissä yleisesti tuudittauduttu siihen uskoon, että Soinisten suvun lähtöpaikat ovat tyystin hävinneet.

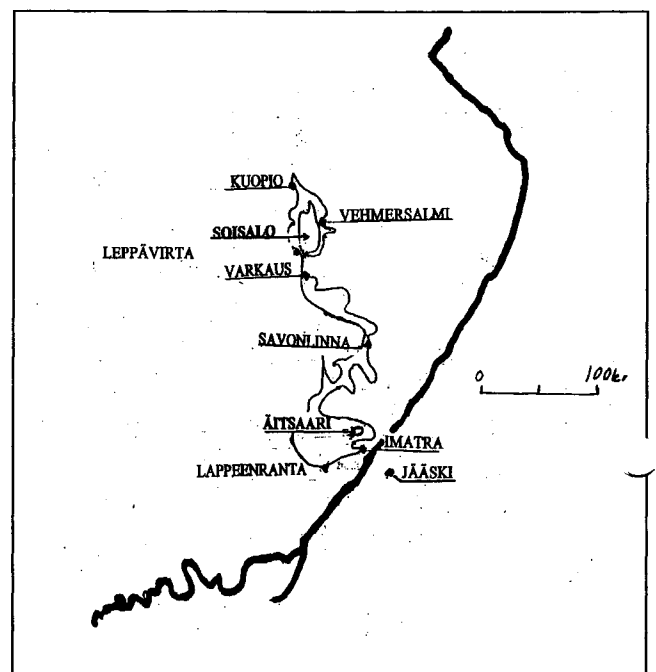
Itse en ole sukututkimusta tehnyt, mutta olen ammattinikin puolesta ollut vanhoista kartoista kiinnostunut. Sukuseuran sihteerinä olen yrittänyt järjestellä seuran arkistoa. Tällöin Jääsken ja kummallisen Äitsaaren sijainti alkoi kiinnostaa minua. Kirjahyllyssäni on maanmittaushallituksen julkaisema Suomen tiekartasto vuosilta 1923, 1950, 1979 ja 1995 sekä Karttakeskus Oy:n vuonna 1995 julkaisema Venäjän Karjalan alueen tiekartta.

Karjalan tiekartan mukaan vanha Jääsken kirkonkylä, nykyinen Lesogorskij, sijaitsee noin 15 kilometriä Imatrasta itään Venäjän puolelle. Vuoden 1923 tiekartalta etsin nimistön perusteella Äitsaarta ja yllätyksekseni huomasinkin Äitsaaren olevan Saimaan saari Ruokolahden kunnassa noin 15 kilometriä länteen Imatran kaupungista. Maanmittaushallituksen uudempia ja vanhempia tiekarttoja sekä Ruokolahden kunnan haja-asutusalueen opaskarttaa tarkastelllessani huomasin, että Äitsaaresta löytyy mielenkiintoisia tuttuja nimiä: Soinilan ja Kurjalan kylät sekä Soinilansalmi – niminen paikka. Valtakunnallisesta kiinteistötietojärjestelmästä kävi ilmi, että Ruokolahden kunnan Äitsaaresta löytyvät vanhat isojaon aikaiset Soinilan ja Kurjalan maarekisterikylät.

Niin kuin me kaikki tiedämme, Soisalon saaresta löytyvät myös Soinilansalmi, Kurjala, Kurjalanranta ja Ruokolahti.

Soitin Ruokolahden kuntaan, josta maanmittausteknikko Jussi Melto kertoi, ettei tällä hetkellä Ruokolahden kunnassa asu yhtään Soinista. Samalla sain tiedon siitä, että Jääsken pitäjään on 1500-luvulla kuuluneet Ruokolahden, Joutsenon Jääsken, Rautjärven, Kiurun, Antrean ja Vuoksenrannan kuntien alueet.

Kaiken edellä todetun perusteella näyttää siltä, että Soisaloon 1500-luvulla soutaneiden Soinisten lähtöpaikka on selviämässä. Jos lähtöpaikaksi myöhemmissä tarkemmissa tutkimuksissa varmentuu Ruokolahden kunnassa sijaitseva Äitsaari, näyttää Klemetti Soinisen 1500 – luvulla tekemä soutumatka seuraavalta:

Kuva: Soinisten pitkä soutumatka

Alla mainituista lähteistä koonnut ja johtopäätöksiä tehnyt:

Timo Soininen

Lähteet:

Tekstissä mainitut maanmittaushallituksen ja Ruokolahden kunnan julkaisemat kartat sekä Aulikki Ylönen: Jääsken kihlakunnan historia I vuoteen 1700, Imatra 1957

